

Naujasis PLB atstovas Lietuvoje Antanas Vinkus: „Esu pasirengęs dirbti visu pajėgumu“

Gruodžio pradžioje darbą pradėjo naujas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) atstovas Lietuvoje Antanas Vinkus, pakeitęs metus šias pareigas neatlygintinai ėjusią Skirmą Kondratas. PLB atstovas Lietuvoje - itin svarbios pareigos, nes būtent per Lietuvoje, Seimo rūmuose, įsikūrusią atstovybę organizacija vykdo daugelį darbų ir iniciatyvų: įgyvendina projektus, palaiko ryšius su valstybinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis, dalyvauja diasporai aktualiuose posėdžiuose ir diskusijose, bendradarbiauja su Seimo ir Vyriausybės nariais. Tai - tarsi tiltas tarp diasporos ir Lietuvos, užtikrinantis geresnį lietuvių bendruomenių interesų atstovavimą įvairiose institucijose.

Ana Vengrovskaja

Pasauliolietuvis.lt

PLB atstovo Lietuvoje pozicija papildys neįtikėtinai turtingą A. Vinkaus biografiją – naujasis PLB atstovas vadovavo trims didžiosioms šalies klinikoms, dukart ėjo Lietuvos sveikatos ministro pareigas, buvo išrinktas Neringos miesto meru ir dvi kadencijas (2016–2020 ir 2020–2024 m.) buvo LR Seimo narys. Pasaulio lietuvius žymus gydytojas ir politikas geriau pažino būdamas Lietuvos ambasadoriumi

trijose šalyse – Latvijoje, Estijoje, Rusijoje ir 2017–2020 m. pirmininkaudamas Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (LRS ir PLB) komisijai.

A. Vinkus ir PLB pirmininkė Dalia Henke LRS ir PLB komisijos posėdyje 2019 m. | Seimo kanceliarijos nuotr.

Ne mažiau spalvinga ir A. Vinkaus šeimos istorija – jis gimė Kretingoje ir buvo vyriausias iš dešimties kukliai gyvenusios šeimos vaikų, svajojo tapti kunigu ir net buvo padavęs dokumentus studijuoti kunigų seminarijoje.

A. Vinkus pirmininkavo buvusios kadencijos Seimo pirmajam posėdžiui – tradiciškai pirmojo posėdžio varas atiduodamas vyriausiam Seimo nariui. Gruodžio 25 d. naujam PLB atstovui Lietuvoje sukako 82-eji – net ir esant garbingo amžiaus, jo darbotvarkė jau daugelį dešimtmečių lieka itin intensyvi. Su svetaine *Pasauliolietuvis.lt* A. Vinkus pasidalijo vaikystės prisiminimais, papasakojo apie ryšį su pasaulio lietuviais ir tikslus einant naujas pareigas.

Antanai, papasakokite apie savo vaikystę - esate kilęs iš daugiavaikės

šeimos, buvote vyriausias iš 10 vaikų. Kaip tai paveikė tolesnį Jūsų gyvenimą?

Augau labai katalikiškoj šeimoj. Būdamas šešerių pradėjau eiti į mokyklą, mama stengėsi, norėjo išleisti mane ir kitus vaikus į mokslus, kad nereikėtų vargti. Labai mylėjau ir mylėsiu iki mirties mamą ir tėvelį. Buvau namuose mamos pagalbininkas, padėjėjas, teko ganyti karves, dirbau statybose, šlaviau gatves.

Mama nusivežė kartą į Palangą ir sakė: „Aš tau parodysiu pliažą, kaip ponai ilsisi.“ Nuvažiavome – o ten prie kioskų žmonės valgo skanėstus, vaikšto apsirengę ryškiom spalvom ir žiūriu – mamai ašaros byra. Klausiu: „Mama, kodėl tu verki?“ Sako: „Antanėli, neturėsi tu tokio raškažiaus (gerovės, prabangos – aut. pastaba).“ Pabučiavau, apkabinau mamą ir pasakiau, kad įrodysiu, ką neturtingos šeimos vaikas gali. „O kaip tu įrodysi, ministras būsi?“ – klausė mama. Ir va, buvau dukart sveikatos apsaugos ministras, keturis kartus viceministras. Kai užsispiri – viską gali. Ne karjeros siekiau, o norėjau pasiekti tikslą, parodyti, kad ir vargingų šeimų vaikai gali pakilti į gyvenimo viršūnes.

Jaunystėje norėjote būti kunigu - jau buvote padavęs dokumentus į seminariją, kodėl dvasininku taip ir netapote?

Vaikystėje 11 metų patarnaudavau per Šv. Mišias ir mama jau buvo pradėjusi ruošti mane kunigystei. Iš pradžių kad būsiu kunigas, nusprendė mama, o paskui ir aš pamilau šią idėją ir ilgą laiką knietėjo juo būti. Tada gavau kvietimą į kariuomenę, kurios išsigandau. Tuomet net kunigų seminarijoje man patarė: „Norėjai būti sielos gydytoju, o būsi kūno gydytoju, stok į universitetą, o jeigu išsilaikys kunigystės jausmas, tu sugrįši, Antanėli.“

Taigi, bėgdamas nuo kariuomenės, įstojau į medicinos institutą, kurį, net komjaunuolis nebūdamas, baigiau aukso medaliu. Nebuvau labai gabus, bet labai daug dirbau. O būdamas studentas nuėjau į šokius vieną kitą kartą ir pagalvojau, kad gal man kitoks gyvenimas skirtas, geriau kursiu šeimą. Taip ir padariau – su žmona labai gražiai gyvename jau 54 metus, turiu sūnų, du anūkus. Bet išlikau bažnyčios gerbėjas ir draugas.

A. Vinkus su žmona Danute santuokoje gyvena 54 metus | Asmeninio archyvo nuotr.

Kaip Jūsų kelias pakrypo į mediciną, o vėliau - į politiką ir diplomatiją?

Mano gyvenimo kelyje medicina ir diplomatija visada užėmė labai svarbią vietą.

Kadangi mama ir broliai, ir seserys skurdžiai gyveno, troškau kuo greičiau pradėti dirbti. Baigiau institutą birželio pabaigoje ir liepos pradžioje jau dirbau Klaipėdoje gydytoju. Sau pasilikdavau tik kelionei traukiniui, o visus pinigus atiduodavau mamai.

Visada maniau, kad medikas privalo elgtis diplomatiškai nuo pat pirmo susitikimo su žmogumi – ligoniu ar jo artimaisiais. Gydytojo darbas yra tarsi kunigo malda Dievui. Elgesiu, balso intonacija, nuoširdumu jis turi padaryti taip, kad ligonis pasijaustų patogiai ir atsipalaiduotų. Medikas turi būti diplomatas dar ir tam, kad gydomas žmogus juo pasitikėtų ir atvertų širdį, papasakotų apie jį kamuojančias ligas ir problemas. Neužtenka tik išrašyti receptus ir formaliai pasakyti, kaip vartoti vaistus.

O diplomatija mane traukė visą laiką. Prezidentas Algirdas Brazauskas palaimino ambasadoriumi į Estiją, o į Latviją ir Maskvą – Prezidentas Valdas Adamkus.

Kartu su Rimvydu Baltaduoniu (kairėje) A. Vinkus pirmininkavo 2016–2020 m. kadencijos LRS ir PLB komisijai | Seimo kanceliarijos nuotr.

Nuo gruodžio pradžios užimate Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovo Lietuvoje pareigas. Koks Jūsų ryšys su pasaulio lietuviais, kiek juos

pažįstate?

Pasaulio lietuvius gerai pažinau susitikdamas su lietuvių bendruomenėmis Estijoje, Latvijoje, Rusijoje bei kartu su JAV lietuviu Rimvydu Baltaduoniu pirmininkaudamas Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijai. Darbas komisijoje, nuolatiniai susitikimai su svečiais – komisijos nariais, PLB pirmininke Dalia Henke, viešnagė Omahoje ir Čikagoje bei pasaulio lietuvių bendrystė man padarė stebuklingą išpūdį.

Pamilau užsienio lietuvius, jie man yra labai brangūs. Noriu jiems būti reikalingas, negali tauta būti perskirta į dvi dalis – vieni tokie, kiti tokie. Visi esame kraujo broliai ir seserys. Gerai juos suprantu, nes pats per kruviną darbą ėjau. Kai kas galvoja, kad, nuvažiavus į Ameriką ir Prancūziją ir paspaudus mygtuką, į delną krenta pinigai, bet taip nėra. Išėiviai turi didžiulį atsakomybės jausmą – padėti šeimai finansiškai, panaudoti įgytą specialybę, garsinti Lietuvos vardą – jie dirba moksle, kelia kvalifikacijas ir yra antrieji Lietuvos diplomatai užsienyje. Turime padaryti viską, kad suprastume mūsų brolius ir seseris, kurie išvažiuoja gyventi į užsienį.

A. Vinkus ir PLB valdybos nariai Užsienio reikalų komiteto posėdyje | PLB archyvo

nuotr.

Kaip manote, ką galima einant šias pareigas pasiekti, kokie Jūsų tikslai ir planai?

Su didžiausia atsakomybe žiūriu į man suteiktas garbingas pareigas ir esu pasirengęs dirbti visu pajėgumu. Mano užduotis – padėti PLB valdybai įgyvendinti strateginius tikslus. Esu pasiryžęs pasinaudoti savo žiniomis ir patirtimi, jaučiu didelį entuziazmą ir motyvaciją imtis šių darbų bei siekti rezultatų, kurie būtų naudingi mūsų bendruomenei ir prisidėtų prie bendro gėrio kūrimo. Suprantu šios atsakomybės svarbą ir esu pasirengęs įveikti visus iššūkius, kuriuos galiu sutikti kelyje.

Mano profesinė ir gyvenimiška patirtis padės ne tik aiškiai apibrėžti tikslus, bet ir sėkmingai juos įgyvendinti. Per ilgus metus sukauptos žinios ir įgūdžiai suteiks tvirtą pagrindą, o užmegzti ryšiai su įvairiais žmonėmis ir organizacijomis leis greičiau ir efektyviau pasiekti norimus rezultatus. Bendradarbiavimas su kompetentingais specialistais ir draugiškais partneriais suteiks galimybę pasinaudoti jų patirtimi bei patarimais, tai neabejotinai prisidės prie sėkmingos tikslų realizacijos.

Mano darbas apima pagrindinius tikslus – išsaugoti gimimu gautą pilietybę, stiprinti Lietuvos nacionalinį saugumą ir akcentuoti diasporos indėlį į tai. Stengsiuosi dėti visas jėgas pilietiškumui stiprinti ir visokeriopiams diasporos saitams su Lietuva puoselėti, lituanistiniam švietimui skatinti, lietuvybei išsaugoti užsienyje ir perduoti ateities kartoms.

Mes privalome rūpintis, kad kuo daugiau mūsų tautiečių grįžtų į Lietuvą, privalome aktyviai dirbti su savivaldybėmis, kad jos veiksmingai bendrautų su diaspora, motyvuotų užsienyje gyvenančius lietuvius grįžti į Tėvynę ir pasirūpintų tinkamomis jų gyvenimo sąlygomis.

Vienas svarbiausių mūsų uždavinių – užtikrinti lietuvių pasiekiamumą užsienyje, stiprinant ryšius, stengiantis išlaikyti lietuvių bendruomenės vientisumą, tapatybę ir tėvų ar senelių gimtąją kalbą. O tai galima padaryti įvairiomis priemonėmis ir iniciatyvomis, skatinant bendravimą ir bendradarbiavimą virtualioje erdvėje, per socialinius tinklus, taip pat organizuojant renginius, seminarus, diskusijas, konferencijas ir kitus susibūrimus, kurie turi didelę reikšmę tiek Lietuvos diasporai, tiek pačiai Lietuvai.

A. Vinkus ir PLB valdybos nariai susitikime su Kultūros komiteto pirmininku Kęstučiu Vilkausku | PLB archyvo nuotr.

PLB atstovo Lietuvoje pareigas užimate tik kelias savaites, bet Jūsų darbotvarkė atrodo itin intensyvi - papasakokite apie savo, kaip PLB atstovo, darbo pradžią, ką jau pavyko nuveikti?

Per tas kelias savaites jau pavyko tikrai nemažai nuveikti: susitikau su naujai išrinktu LR Seimo pirmininku Sauliumi Skverneliu, kuris savo pamąstymais apie strategiją ir galimus veiksmus dirbant su PLB paliko ypač gerą įspūdį. Antrąkart apsilankius pas jį su PLB valdybos pirmininke Dalia Henke bei valdybos nariais – Jūrate Caspersen ir Laurynu Geriku, išgirdome ir supratome, jog yra didelis noras, kad pasaulio lietuviai neliktų nuošaly, o kartu su tautiečiais, gyvenančiais Lietuvoje, aktyviai prisidėtų prie strategiškai svarbių Lietuvos valstybės gerovės klausimų sprendimo.

Dar prieš šv. Kalėdas mums pavyko suorganizuoti susitikimą su LR Seimo komitetų vadovais ir su kitais naujai išrinktais LR Seimo nariais. Su jais aptarėme aktualiausias problemas, kurias prioriteto tvarka galėtume spręsti 2025-aisiais metais. Džiaugiamės naujosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės palaikymu. Ji, atsižvelgdama į PLB valdybos vadovybės pateiktus pasiūlymus, savo programoje numatė konkrečias priemones, kurios padėtų įgyvendinti Lietuvos diasporos politikos tikslus ir uždavinius. Tai rodo, kad ne žodžiais, o aktyviais darbais bus grindžiama mūsų veikla. Teisingai šioje programoje rašoma, kad turime efektyviau

išnaudoti lietuvių diasporos potencialą stiprinant ekonominius, kultūrinius ryšius, strateginį bendradarbiavimą, ypač saugumo srityje. Džiaugiuosi, kad daug dėmesio bus skiriama konsulinių paslaugų išplėtimui, jų kokybės gerinimui, kad bus didinama parama lituanistiniam švietimui, o Lietuvos diaspora bus skatinama drauge su tautiečiais Lietuvoje dalyvauti įvairių institucijų programose, mainuose.

A. Vinkus ir PLB valdybos nariai susitikime su Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovu Giedrimu Jeglinsku | PLB archyvo nuotr.

Gruodžio viduryje PLB valdybos narių ir mano pastangomis buvo surengtas ypač jaukus ir išimintinas kalėdinis padėkos vakaras. Jame dalyvavo Prezidentūros, LR Seimo, LR Vyriausybės, ministerijų atstovai, taip pat ilgamečiai PLB bičiuliai. Svečių širdis šildė Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro (LNOBT) solisto

Eugenijaus Chrebtovo atliekamos dainos.

Artimiausi darbai – pasiruošimas svarbiausiems PLB renginiams, kurie vyks šią vasarą: trečiajam Pasaulio lietuvių rašytojų suvažiavimui, dvyliktosioms Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms ir aštuonioliktojo PLB Seimo sesijai.

Aš, kaip PLB valdybos atstovas Lietuvoje, noriu pasidžiaugti tuo, kad mes jaučiame visokeriopą LR Seimo vadovybės ir LR Seimo kanceliarijos vadovų palaikymą, sprendami įvairias organizacines problemas. Džiaugiamės naujai išrinktu, labai produktyviai dirbančiu LR Seimo kancleriu Algirdu Stončaičiu.

Tikiu, kad mūsų bendros pastangos leis dar labiau sutvirtinti lietuvišką tapatybę ir kurti tvarią ateitį tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų.

Ačiū už pokalbį.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.

MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

2025 M. SUTEIKĖ 4 TŪKST.
EURŲ PARAMĄ PLB PROJEKTUI
„PASAULIO LIETUVA“